

Podpora mateřství a rodičovství

Mateřská dovolená

V souvislosti s narozením dítěte a potřebou péče o něj máte jako zaměstnankyně nárok na **mateřskou dovolenou** v délce **28 týdnů** (při narození dvou a/nebo více dětí - **37 týdnů**). Délka mateřské dovolené činí minimálně 14 týdnů. Mateřská dovolená začíná v **6.** až **8.** týdnu před očekávaným termínem porodu a nemůže být ukončena dříve než 6 týdnů po termínu. Pro pobírání dávek během mateřské dovolené se musíte obrátit na svého zaměstnavatele (i po skončení pracovního poměru!). Musíte také doložit potvrzení od vašeho gynekologa. Pokud nemáte nárok na dávky, můžete mít nárok na nemocenskou. O pracovní neschopnosti a o zahájení nemocenské rozhoduje lékař – nejdříve šest týdnů před očekávaným termínem porodu. (Nemocenskou lékař ukončí šest týdnů po porodu).

Peněžité pomoci v mateřství

Nárok na peněžitou pomoc v mateřství i nemocenskou máte, pokud jste oficiálně zaměstnána v České republice a splňujete podmínky pro vyplacení dávek. Během mateřské dovolené můžete pobírat peněžitou pomoc v mateřství (tj. ne déle než **28 týdnů** nebo **37 týdnů**, pokud máte dvojčata). Za určitých okolností může peněžitou pomoc v mateřství pobírat i otec dítěte. Před nástupem na mateřskou jste byla pojištěna jako zaměstnankyně nebo si pojištění sama platila jako OSVČ (OSVČ/podnikatel) v průběhu posledních 2 let minimálně 270 kalendářních dnů. V době, kdy jste na mateřské dovolené, jste v případě nemoci plátcem nemocenského pojištění, to znamená buď si ho platíte vy (OSVČ), nebo zaměstnavatel, a pokud již nepracujete, jste ve 180denní ochranné lhůtě.

Otcovská

Během 6 týdnů po porodu může otec požádat o otcovskou v rámci svého nemocenského pojištění. Otcovská dovolená nesmí trvat déle než 14 po sobě jdoucích dnů. Pokud musí být matka s dítětem hospitalizována do 6 týdnů po porodu, prodlužuje se lhůta pro podání žádosti o otcovský příspěvek o dobu hospitalizace matky a dítěte.

Státní sociální podpora

Rodičovský příspěvek

Rodičovský příspěvek je dávka státní sociální podpory vyplácená podle zákona 117/1995 Sb. Nárok na rodičovský příspěvek mají všechny rodiny dlouhodobě pobývajících v ČR bez ohledu na příjem a zaměstnání. Občané ČR a cizinci skutečně trvale pobývajících na území ČR. Tedy ti cizinci, kteří mají trvalý pobyt nebo povolení k pobytu v ČR ke dni podání žádosti déle než 365 dnů. Výjimku z „pravidla 365 dnů“ může získat cizinec, který má modrou kartu, ale i jeho rodinní příslušníci. Občané ostatních zemí EU musí žít v ČR pouze 3 měsíce, aby mohli požádat o rodičovský příspěvek. Bez ohledu na plat rodičů je celková částka vyplácená státem 300 000 korun (v případě dvojčat 450 000 korun). Příspěvek se vyplácí měsíčně ve vyšší

10 000 korun až 43 470 korun v závislosti na výši platu jednoho z rodičů v období 12 měsíců před narozením dítěte. To znamená, že celou částku lze získat minimálně za 7 měsíců a maximálně za 30 měsíců.

Přídavek na dítě

Pokud je příjem rodiny nízký, může rodina požádat o přídavek na dítě. Nárok na příspěvek má nezaopatřené dítě (tj. dítě, které nemá příjem a nestuduje/nedostává povinnou školní docházku), které žije v rodině, jejíž příjem je nižší než 2,7násobek životního minima rodiny. Nárok na dávku se posuzuje za předchozí kalendářní čtvrtletí, za příjem se považuje i rodičovský příspěvek. Přídavky na děti se vyplácejí ve třech částkách v závislosti na věku dítěte:

- do 6 let - 630 korun,
- od 6 do 15 let - 770 korun,
- starší 15 let - 880 korun.

Příspěvek se zvyšuje o 500 Kč, pokud má některý z rodinných příslušníků příjem: mzda (dosahuje-li alespoň životního minima), příjem z podnikání, dávky nemocenského pojištění, důchod nebo podpora v nezaměstnanosti, příspěvek na péči o osobu do 18 let nebo rodičovský příspěvek. Zvýšená výměra přídavku na dítě v závislosti na věku dítěte:

- do 6 let - 1130 Kč,
- od 6 do 15 let - 1270 Kč,
- starší 15 let - 1380 Kč.

Porodné

Porodné je jednorázový příspěvek rodinám s nízkými příjmy na náklady spojené s narozením prvního a druhého dítěte. Při narození prvního dítěte činí příspěvek 13 000 Kč a při narození druhého dítěte 10 000 Kč.

Podmínky pro pobírání této dávky:

- Narodilo se Vám první nebo druhé dítě.
- Váš rodinný příjem je 2,7x nižší než životní minimum rodiny, tzn. v případě prvního dítěte činí společný příjem matky a otce nejvýše 25 947 Kč (do výpočtu se nezapočítává příspěvek na péči o dítě a přídavek na dítě).
- V ČR jste legálně pobývali minimálně 365 dní.

Příspěvek na bydlení

Příspěvek na bydlení v České republice pomáhá kompenzovat náklady na bydlení rodinám s nízkými příjmy a všem potřebným v souladu se státními předpisy o životním minimu. Česká státní dávka na bydlení je zaměřena na rodiny s nízkými příjmy a jednotlivce s nízkými příjmy. Příspěvek lze přidělit vlastníkově nebo nájemci nemovitosti, který je přihlášen k trvalému pobytu v ČR (tj. nemusí se jednat o občana ČR, ale i cizince s trvalým pobytem). Hlavní podmínkou pro získání nároku na tento příspěvek

je skutečnost legálního trvalého pobytu na území České republiky a potvrzená skutečnost pobírání nízkých příjmů. Je třeba připomenout, že rozhodnutí o poskytnutí dávek je doprovázeno důkladnou kontrolou příjmu rodiny (jednotlivce) za poslední kalendářní čtvrtletí. Pokud navíc pobíráte přídavky na děti nebo rodičovský příspěvek, započítávají se do vašeho příjmu. Další důležitou podmínkou je, že příspěvek na bydlení je v ČR přiznán, pokud jde 30 procent vašeho „čistého“ rodinného příjmu na úhradu bydlení (v Praze je to 35 procent).

Jednorázový příspěvek 5000 Kč na dítě

Vláda ČR 1. června schválila výplatu jednorázového příspěvku ve výši 5000 korun na dítě rodinám, jejichž příjem v loňském roce nepřesáhl milion korun. Za každé dítě, které k 1. srpnu letošního roku ještě nedovršilo 18 let, zaplatí stát 5000 korun. O příspěvek bude možné žádat i na děti narozené od 2. srpna do konce roku 2022. Nárok na příspěvek budou mít rodiny s příjmem nepřesahujícím v loňském roce milion korun hrubého. Pokud již rodiče státní přídavky na dítě (Přídavek na dítě) pobírají, dostanou peníze automaticky v srpnu spolu s přídavkem, ze strany rodičů nejsou vyžadována žádná další opatření.